

ፖድካስት ዝርግሐ ወይ ፈነወ ጽሑፍ

መርመራ ደም ወለድ ረኽሲ UASCS

ኣብዚ ቀረባ እዋን ኩነታት ጥዕናኻ ዝረአየካ ወይ ዝመርመረካ፡ ሓኪም ወይ ዶክተር ናይ ደም መርመራ ከተካይድ ርኢቶ ኣቕሪቡ። እቲ ዝካየድ ናይ ደም መርመራ ነዞም ዝስዕቡ ረኽሲታት ዝምርምር ኢዩ፡ - ረኽሲ ሕማም ወይቦ ቢ፡ ረኽሲ ሕማም ወይቦ ሲ፡ ወዲሰብ ካብ ሕማማት ናይ ምክልኻል ዓቕሙ ዘማህምን ረኽሲ ወይ ቫይረስ (HIV)፡ ረኽሲ ሕማም ፍንጣጣ። ናይ ደም መርመራ ንምክያድ ወይ ዘይምክያድ ውሳኔኻ እኳ እንተኾነ፡ ነዚ መርመራ'ዚ ምክያድ ስለምንታይ ርኢቶ ወይ ለበዋ ቀሪቡ፡ ቅድሚያ ምስምማዕካ እኹል ኣፍልጦ ክህልወካ ድልየትና ኢዩ።

ረኽሲ ሕማም ወይቦ ቢ ቫይረስ እንታይ ኢዩ?

ቫይረስ ወይቦ ቢ ሕቡጥን ስእነት ግቡእ ስራሕ ጸላም ከብዲ (ነድሪ) ከስዕብ ዝኽእል ቫይረስ ኢዩ። እዚ ሕማም'ዚ ኣብ ጸላም ከብዲ በሰላ ዝገድፍን ኣብ ገለ ሰባት ሓደጋ ወይ ጠንቂ መንሸሮ ጸላም ከብዲ ከምዝውስኽ ዝገበር ሕማም ኢዩ።

ረኽሲ ሕማም ወይቦ ሲ ቫይረስ እንታይ ኢዩ?

ቫይረስ ወይቦ ሲ እውን ሕቡጥን ስእነት ግቡእ ስራሕ ጸላም ከብዲ (ነድሪ) ከስዕብ ዝኽእል ቫይረስ ኢዩ። መብዛሕቲኦም በዚ ቫይረስ'ዚ ዝተጠቅሙ ሰባት ምጡን ዝኾነ መግዳእቲ ሕማም ጸላም ከብዲ የጓንፎም ወይ የጋጥሞም። ይኹን እምበር፡ ኣብ ገለ ሰባት ቫይረስ ወይቦ ሲ ካብ 20 ክሳብ 30 ዓመታት ጸኒሑ ከቢድ ማህሰይቲ ወይ መግዳእቲ ጸላም ከብዲ የስዕብ ኢዩ።

ቫይረስ ሄች ኣይቪ (HIV) እንታይ ኢዩ?

ሄች ኣይ ቪ (HIV) ኣካላት ወይ ሰውነት ወዲሰብ ረኽሲ ናይ ምክልኻል ዓቕሙ (ስርዓተ ምክልኻል) ብምጥቃዕ ኣብ ነዊሕ ግዜ ነቲ ጥዕናዊ ስርዓተ ምክልኻል ንዝተፈላለዩ ረኽሲታት ንምክልኻል ብምድኻምን ብምጥቃዕን ተኣፋፊ ከምዝኾውን ዝገበር ቫይረስ ኢዩ።

ሕማም ፍንጣጣ እንታይ ኢዩ?

ሕማም ፍንጣጣ ባክተርያዊ ረኽሲ ኮይኑ፡ ኣብ ዓበይቲ ፈለግ መቐሰልቲ ኣውራጃ፡ ጸኒሑ ዕንፉሩር ብምስዓብ ሓፈሻዊ ምልክታት ዝገድፍ ሕማም ኢዩ። ብኣጋ ዘይተፈወሰ ሕማም ፍንጣጣ ኣብ ነዊሕ ዓመታት ን ብዙሓት ስርዓታት ኣካላትና ከቢድ ማህሰይቲ ብምውራድ ሞት ከኸትል ወይ ከስዕብ ይኽእል ኢዩ። ትውልዳዊ ፍንጣጣ (ኣብ እዋን ጥንሲ ህጻናትን ቆልዑን ካብ ኣዲኦም ዝመጽኦም ሕማም ፍንጣጣ) ኣብ ብዙሕ ስርዓተ ኣካላት ማህሰይቲ ከውርድ ይኽእል ኢዩ። (ኻ ኣብነት ኣብ ሓንጎል፡ ኣዕጽምቲ፡ ኣስናንን ኣዕንትን)።

እዞም ዝተጠቅሱ ረኽሲታት ስለምንታይ ክህልውኻ ይኽእሉ?

እዞም ዝተጠቅሱ ረኽሲታት ዘለውዎም ህጻናትን ቆልዑን ኩሉ ግዜ ነዞም ረኽሲታት እዚኦም ኣብ እዋን ጥንሲ ካብ ኣዲኦታቶም ዝወረስዎም ወይ ዝተመሓለፉዎም ኢዮም ወይ ድማ ኣብ እዋን ወሊድ ዝመሓለፉ ኢዮም። እዞም ረኽሲታት እዚኦም ካብ ሰብ ናብ ሰብ ብስጋዊ ርክብ ዝመሓለፉ ኢዮም፡ ወይ'ውን ኣፋውስ ክትወስድ ከለኻ ሓደ ዓይነት መርፍእ ወይ መሳርሒ ምስ እትጥቀም ክመሓለፉ ይኽእሉ። ሓኪምካ ወይ ዶክተርካ ምናልባት ናይዞም ረኽሲታት እዚኦም ልዑል መጠን ካብ ዘለዎ ሃገር መጺእካ ክይትኸውን የተሓሳስቦ ኢዩ።

አብደምካረኸሲ እንተደአሃልዩካንም ፍላጎትህ መደጠህ ምን ይሆናል?

አብ ምክልካልን ምፍቀስን ሕማማት ረኸሲ ሕማም ወይቦ ሲ፡ ረኸሲ ሕማም ወይቦ ሲ፡ ረኸሲ ወይ ቫይረስ ሄቶ አይ ቪ (HIV)፡ ረኸሲ ሕማም ፍንጣጣ ዝተገብሩ ምምሕያሻት እዞም ዝተጠቅሱ ረኸስታት ዘለካን ዘይብልካን ንምፍላጥ ወይ ክወን ርጉጽ ዝኾነ ረብሓታት ተረኺብዎም ኢዩ። ካብ ኣዴታቶም ብዝተመሓላለፎም ምኽንያት በዞም ሕማማት ረኸሲ ዝተታሕዙ ህጻናትን ቆልዑን ብገለ ካልኣት ምኽንያታት ንነዊሕ ዓመታት ኣብ ጽቡቕ ጥዕናዊ ኩነታት ክጸንሑ ስለዝኾኑሉ ብረኸሲ ከምዝተታሕዙ ከይተገንዙብዎ ክጸንሑ ይኽእሉ ኢዮም። ስለዚ ነዞም ረኸስታት እዚኣም ክፍውሱ ዝኽእሉ፡ ሰባት ጥዕና ዘለዎ ሂወት ክመርሑ ዝኽእሉ ፍወሳታት ኣለዉ። ይኹን እምበር ብዘይ ምፍቀስን ምቁጽጻርን፡ እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቅሱ ኩሎም ናይ ረኸሲ ሕማማት ኣብ ልዕሊ ደቂ ሰባት ከቢድ ሕማምን ሞትን ወን ከይተረፈ ከሰዕቡ

ይኽእሉ ኢዮም። እንተደአ ረኸሲ ናይዞም ሕማማት ሃልዩካ ብተወሳኺ ን ካልኣት ሰባት ከይተመሓላለፍ ወይ

ከይትልክም ልዑል ጥንቃቄ ክትገበር ምእንቲ በቲ ሕማም ከምዝተታሕዝካ ምፍላጥ ኣገዳሲ ኢዩ። ካብዞም ዝተጠቅሱ ናይ ረኸሲ ሕማማት ካብ ሓደ ንላዕሊ ኣብ ሓደ እዋን ክህልወካ ከምዝኽእል ንሰባት ዘይልሙድ ኣይኮነን። ስለዚ ድማ ኢና ናይዞም ኩሎም ኣርባዕቲኦም ረኸሳዊ ሕማማት መርመራ ከተካይድ ርኢቶ እንቕርብ ዘለና።

ግብራውነት መርመራ

ደምካ ንምውሳድ ብደክተር ወይ ብነርስ ክትርእ ኢኻ። ውጽኢት መርመራ መብዛሕቲኡ ግዜ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ሰሙን ቅሩብ ክኸውን ኢዩ። ማእከል ሕክምናኻ ማለት GP ውጽኢት ናይ መርመራኻ ክሕበር ኢዩ። ብድሕሪኻ ብዛዕባ ውጽኢት መርመራኻ ብኸመይ ክንገረካ ከምትደሊ ክትሕተት ኢኻ። ንኣብነት ብተለፎን፡ ብደብዳቤ ወይ ብኣካል ቀሪብካ ብዝመረጽካዮ ይንገረካ። ብዛዕባ እዚ ተቕርቦ ርኢቶ ወይ ዘሻቕለካ ነገራት እንተሎ ምስ ደክተርካ ወይ ምስ ዝተመደበልካ ሰራሕተኛ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክትዛተየሉ ይክእል ከምዝኾነ ብክብረት ንሕብረካ።

ሓደካብዞም ረኸስታት እዚኣም ኣብደምካ ስገህሉ እንታይ ከጋጥመካ ኢዩ?

ሓደ ካብዞም ረኸስታት እዚኣም ምስ ዝህልወካ ኣብ ልዕሊ ኩነታት ጥዕናኻ ምቁጽጻር ወይ ምክትታል ምግባር ከድልዮ ኢዩ። ንገለ ካብዞም ረኸስታት እዚኣም ፈውሲ ክርከበሎም ይከኣል ኢዩ። ኣብቲ ሕማም ፍሉይ

ክእለት ዘለዎ ሕክምናዊ በዓል ሞያ ወይ ደክተር ምርኣይ ስለዘድልዩካ፡ ነዚ ድማ ምምዕራፊያት ክግበረሉ ኢዩ።

ሕማም ረኸሲ ከምዘለኒ መንክፈል ጥሓላዎ?

ውጽኢት መርመራ ደምካ ኣብ ሞንጎኻን ኣብ ሞንጎ ደክተርካን ብሚስጢር ክትሓዝ ወይ ክዕቀብ ኢዩ። ካልእ ብዛዕባኻ ክፈልጥ እትደልዮ ሰብ እንተሎ እቲ ውሳኔ ናትካ ጥራይ ኢዩ። ይኹን እምበር ኩነታት ጥዕናኻ ንምቁጽጻርን ንምክትታልን ደገፍ ክህልወካ ኣገዳሲ ኢዩ። ስለዚ ብዛዕብኡ ምስ እትኣምኖ ሰብ ክትዘራረቡሉ ወይ ክትዛተየሉ ትኽእል ኢኻ።

ደማዊ መርመራ ከምክያድካ ምስ ዑቕባ ምሕታትካ ዘተኣሳስር ወይ ዘተሓሕዝ ነገር የብሉን። ናይ ደም መርመራ ምክያድካን ዘይምክያድን ናትካ ውሳኔ ኢዩ። ንሕና ብወገና ብዛዕባ እዚ መርመራ ከተካይድ ርኢቶ ወይ ሓሳባት መቕረቢኡ ምኽንያት እኹል ኣፍልጦ ክህልወካ ድልየትና ኢዩ። ናይ ደም መርመራ ክትገበር እንተድኣ ተሰማሚዕካ ነዚ ናይ ፍቃድ ሰነድ ወይ ፎርም ብኸብረትካ ምልኣዮ። እዚ ድማ ስለምንታይ መርመራ ይግበረልካ ኣሎ፡ ብዛዕባ እቲ ውጽኢት መርመራኽ እንታይ ክኸውን ኢዩ ወይ እንታይ ከጋጥም

ኢዩ፤ ከምዝተረድኣካ ዝሕበር ኢዩ።

የቕንየለይ

CONSENT FOR BLOOD BORNE INFECTION TESTING

To be completed by the examining health professional and retained within the young person's health record.

Consent by the young person with capacity to consent is essential.

Does the young person have capacity to consent? Yes/No

If not then consent will need to be sought from a senior social work manager (this is not the young person's social worker)

Has the young person undertaken any of the following activity to support their understanding of blood borne infections and consent?

- a) Read the printed leaflet Yes/No
- b) Watched a Podcast on blood borne infections Yes/No
- c) Conversation with their interpreter prior to the appointment Yes/No
- d) Other information Yes/No

Consent by the young person	
<p>I understand the need for a blood test to look for Hepatitis B, C, HIV and syphilis and I agree to the blood test. I understand that following this blood test I will be informed of the results and if there is a positive result I will be referred to a specialist doctor.</p> <p style="text-align: center; margin-top: 20px;"> ናይ ደም መርመራ ጠለብ ኣድላይነት ንሀገራዊ/ወይቦ ቢ፣ ሲ፣ ኤች ኣይ ቪ፣ ፍንጣጣን መርመራ ከምዘኾነ እርድኣኒ ኢዩ። ስለዘኾነ ከኣ ናይ ደም መርመራ ከገብር ፍቓደኛ ኢዮ። ዝገበርኩዎ ናይ ደም መርመራ መልሲ ተዋሂቡኒ ኣወንታዊ ውጽኢት እንተኾነ ከኣ ኣብ ፍሉይ ሓኪም ከምዘመሓላለፍ እርድኣኒ ኢዩ። </p> <p style="margin-top: 20px;">ክታም</p>	
Signature young person	Date
Signature of the interpreter	Date
Signature of the examining health professional	Date

